

Онищенко Сергій Миколайович,
кандидат юридичних наук,
провідний науковий співробітник
ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-9944-5995

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА МИРНІ ЗІБРАННЯ В УКРАЇНІ¹

У межах статті досліджені особливості адміністративно-правового механізму забезпечення права на мирні зібрання в Україні, зокрема завдяки визначенню механізму адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини як самостійної наукової категорії. Проаналізована діяльність органів публічного адміністрування з провадження прав і свобод людини, окреслені нагальні проблеми такої діяльності та сформувані рекомендації щодо її покращання.

Ключові слова: права і свобода людини, механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини, механізм забезпечення права на мирні зібрання, органи публічного адміністрування.

Повне і всебічне забезпечення реалізації прав і свободи людини є метою сталого розвитку України як правової демократичної держави, згідно із ст. 3 Конституції України, держава відповідає перед людиною за свою діяльність, утвердження і забезпечення прав і свобод людини є її головним обов'язком.

Вітчизняне адміністративне право істотно відрізняється від адміністративного права європейських країн передусім за своїм змістом, «духом» і цільовою спрямованістю: у країнах Європи воно орієнтовано на забезпечення прав і законних інтересів громадян, їх ефективний захист, а у нас – насамперед на задоволення потреб держави, державного управління, публічної влади (а фактично – державного апарату та чиновників). Саме у цьому – суть принципової відмінності. Тому зусилля мають спрямовуватись на подолання цієї відмінності в контексті забезпечення захисту прав людини органами публічної адміністрації [1].

Проголошення демократичних принципів і декларування гуманістичних понять дотримання прав і свобод людини, навіть на найвищому рівні, аж ніяк не свідчить про практичне втілення, оскільки без наявності відповідних механізмів забезпечення права і свободи залишаються на сторінках законів. Лише їх реальне втілення вказує на пріоритет людини над державою в практичній сфері. Виходячи з цього, саме механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини як самостійна наукова категорія може забезпечити чітке бачення всієї діяльності органів публічного адміністрування з упровадження прав і свобод людини у «життя», дає можливість провести аналіз такої діяльності, визначити нагальні проблеми та надати рекомендації щодо її покращання.

¹ Початок. Закінчення у наступному номері.

Цілковито погоджуємось з думкою, що визначення поняття адміністративно-правового забезпечення має спиратись на усталені в правовій науці підходи до змісту первинної категорії правового забезпечення. І. Личенко у науковій публікації, присвяченій поняттю та ознакам адміністративно-правового забезпечення екологічної безпеки в Україні, наводить низку думок науковців з цього приводу [2, с. 165].

На думку В.А. Ліпкана, під правовим забезпеченням слід розуміти утворення і підтримку в необхідних межах конструктивних організаційно-функціональних характеристик систем управління за допомогою впливу та упорядкування всього арсеналу юридичних засобів (норм права, правовідносин, прав і обов'язків, актів тощо) [3, с. 520].

Дехто з дослідників зміст досліджуваної категорії обґрунтовує через сутнісну характеристику понять «право» та «забезпечувати» [4, с. 35–36; 5, с. 50–51]. Так, говорячи про правовий елемент у цій смисловій конструкції, автори мали на увазі об'єктивне право у всій багатогранності його проявів. Натомість термін «забезпечувати» розуміли як надання (постачання) чогось кимось у достатній кількості; створення повного і достатнього комплексу умов, необхідних для здійснення чогось; надання гарантій [6, с. 124].

Зважаючи на зазначене вище, можна стверджувати, що «правове забезпечення» є складною, багатоаспектною юридичною категорією. Семантика другого елементу у цій категорії, тобто терміна «забезпечення», у широкому розумінні тлумачиться як створення надійних умов для здійснення чого-небудь; гарантувати щось; захищати, охороняти кого-, що-небудь від небезпеки.

На нашу думку, важливо зробити невеликий відступ з метою оглянути підходи до розмежування понять «регулювання» та «забезпечення». Переважно поняття «забезпечувати» трактується як «1. Постачаючи щось у достатній кількості, задовольняти кого-, що-небудь у якихось потребах. 2. Створювати надійні умови для здійснення чого-небудь; гарантувати щось. 3. Захищати, охороняти кого-, що-небудь від небезпеки» [7]. Як бачимо, поняття «забезпечення» передбачає здійснення діяльності, спрямованої на створення належних умов для реалізації будь-ким певних дій.

У загальновживаному розумінні «регулювання» розглядається як «впорядковування, керування чимось, підкоряючи його відповідним правилам, певній системі; досягнення потрібної сили, належного ступеня вияву шляхом зменшення чи збільшення певної величини» [8]. О.І. Безпалова стверджує, що поняття «регулювання» застосовується в тому випадку, коли необхідно забезпечити виконання заходів (зокрема визначених на рівні відповідних нормативно-правових актів), спрямованих на створення належних умов для функціонування відповідної сфери суспільного життя, виявлення проблемних моментів та вироблення шляхів їх усунення. Регулювання – це функція управління, яка забезпечує функціонування керованих процесів у межах заданих параметрів. Тобто під регулюванням слід розуміти сукупність прийомів та способів, за допомогою яких можна здійснювати вплив на суспільні відносини у різних сферах суспільного життя. У контексті правового регулювання вказані прийоми та способи визначаються на рівні відповідних нормативно-правових актів. Можна дійти висновку про різноманітність

підходів до розуміння правового регулювання в цілому та адміністративного правового регулювання зокрема; відсутність одностайної позиції науковців з приводу розмежування понять «адміністративно-правове регулювання» та «адміністративно-правове забезпечення». Зрозуміло, що кожна із проаналізованих позицій має право на існування, що підтверджується відповідним обґрунтуванням [9, с. 154].

На важливості з'ясування сутності поняття «адміністративно-правового забезпечення» та його елементів наголошують О.М. Гумін та Є.В. Пряхін. Це питання залишається актуальним і потребує, передусім, вироблення єдиного погляду, що матиме позитивний вплив не тільки на теоретичні розробки, а й на ефективне їх упровадження у практичній діяльності.

Адміністративно-правове забезпечення розглядається як один із видів правового забезпечення, яке, на думку М.В. Цвіка, є цілеспрямованою дією на поведінку людей і суспільні відносини за допомогою правових (юридичних) засобів [10, с. 327]. Сфера правового забезпечення – це сукупність правил порядку управління, які можна і необхідно впорядкувати за допомогою норм права і правових засобів. Розглянемо деякі приклади такого забезпечення.

К.В. Барсуков розглядає поняття «забезпечення» у двох значеннях. По-перше, як діяльність уповноважених державою органів щодо здійснення своїх функцій. По-друге, як результат цієї діяльності, що виражається у фактичній реалізації правових приписів, прав і свобод громадян. На його думку, адміністративно-правове забезпечення проходження служби у складі миротворчих підрозділів – це складне, багатопланове, комплексне поняття, головним змістом якого є діяльність держави щодо створення належних правових умов відбору персоналу, підготовки кадрів, направлення до миротворчих місій та гарантування правового захисту шляхом встановлення відповідного нормативно-правового забезпечення проходження служби. Адміністративно-правове забезпечення має відбуватися в основних трьох напрямках: нормативно-правовому, науковому та інформаційному [11, с. 7, 9].

В.А. Головка визначає адміністративно-правове забезпечення як регламентовану нормами законодавства діяльність органів державної влади, зміст якої становить створення умов для реалізації, охорони та захисту прав громадян як учасників дорожнього руху за допомогою адміністративно-правових засобів. До таких засобів віднесено засоби переконання та примусу, засоби адміністративного судочинства та засоби безпосереднього, прямого та опосередкованого захисту суб'єктів господарювання [12, с. 7–8].

Р.В. Ігонін вважає, що адміністративно-правове забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції – це регламентована адміністративно-правовими нормами діяльність суб'єктів державно-владних повноважень, спрямована на створення необхідних умов для належного функціонування системи судів загальної юрисдикції та встановлена адміністративно-правовими нормами система гарантій належного функціонування такої системи судів [13, с. 39]. Є.Є. Колесников визначає адміністративно-правове забезпечення як здійснюване державою за допомогою спеціального механізму упорядкування суспільних відносин, їх юридичне закріплення, охорона, реалізація та розвиток. З цього він робить висновок, що адміністративно-правове забезпечення

захисту справ споживачів є впливом держави на суспільні відносини з метою впорядкування, захисту та охорони відносин між органами влади, споживачами та суб'єктами господарювання, що здійснюється за допомогою норм права та через спеціальний механізм [14, с. 434].

О.М. Гумін, Є.В. Пряхін на основі аналізу наукових джерел виокремлюють п'ять елементів структури адміністративно-правового забезпечення: 1) об'єкт адміністративно-правового забезпечення; 2) суб'єкт адміністративно-правового забезпечення; 3) норми права (норми адміністративного права); 4) адміністративно-правові відносини та їх зміст; 5) гарантії, заходи, засоби, форми та методи адміністративно-правового забезпечення.

У цьому разі об'єктом будуть виступати ті суспільні відносини (діяльність), які потребують державного регулювання. Він розкривається через визначення поняття, сутності, історії виникнення, правової основи, цілі, функцій, принципів, елементів тощо. Суб'єкт – це той уповноважений державою орган (чи органи), який наділений повноваженнями щодо реалізації, охорони чи розвитку таких відносин. У першу чергу такий суб'єкт характеризуватиметься через структуру та адміністративно-правовий статус. Норми адміністративного права регулюють суспільні відносини у сфері державного управління. Адміністративно-правові відносини – це правові зв'язки, що виникають, розвиваються та припиняються між суб'єктом та об'єктом у процесі реалізації приписів адміністративно-правових норм. Гарантії, заходи, засоби, форми та методи адміністративно-правового забезпечення будуть виступати як елементи, що власне і втілюватимуть на практиці у життя політику держави стосовно тих чи інших суспільних відносин [15, с. 47].

Отже, адміністративно-правові відносини – це суспільні відносини, врегульовані нормами адміністративного права, однією із сторін яких завжди є орган державної влади, наділений державно-владними повноваженнями у сфері державного управління для реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина.

Для розуміння будь-якого явища, в тому числі й адміністративно-правових відносин, необхідно виокремити риси, які їм притаманні. З приводу ознак адміністративно-правових відносин можливо спостерігати майже єдину позицію науковців.

Так, О. І. Харитонova, Е. О. Шевченко визначають такі риси адміністративно-правових відносин: 1) виникнення в сфері публічного управління; 2) однією зі сторін обов'язково є орган влади; 3) врегульовані адміністративно-правовими нормами; 4) їхні учасники виступають носіями прав і обов'язків у сфері державного управління; 5) мають державно-публічний характер; 6) є відносинами «влада–підпорядкування» і визначаються юридичною нерівністю сторін; 7) можуть виникнути за ініціативою будь-якого суб'єкта адміністративного права, згода іншої сторони не є обов'язковою; 8) порушення стороною своїх обов'язків зумовлює її відповідальність перед державою в особі її компетентних органів; 9) для органів управління їх права є одночасно і обов'язками; 10) за порушення обов'язків застосовуються, як правило, заходи адміністративного примусу; 11) спори між сторонами мають особливий правовий режим забезпечення законності (адміністративний і судовий) [16, с. 63; 17, с. 1118].

Ураховуючи викладене, «правове забезпечення» визнається як багатоаспектна юридична категорія. Лексикологія другого елементу у цій категорії, а саме терміна «забезпечення», у широкому розумінні тлумачаться як створення надійних умов для здійснення чого-небудь; гарантування чого-небудь; захисту, охорони кого-, чого-небудь від небезпеки. Що стверджує важливість для необхідності ефективного функціонування такої діяльності.

У свою чергу особливістю механізму адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини є те, що він позиціонується як самостійна наукова категорія, що забезпечує чітке бачення всієї діяльності органів публічного адміністрування з впровадження прав і свобод людини у «життя». Аналіз такої діяльності в індивідуальному відношенні дозволяє сформулювати коло нагальних проблем у зазначеній діяльності та надати рекомендації щодо її покращання. У подальшій роботі ми ретельніше розглянемо виключно особливості адміністративно-правового механізму забезпечення права на мирні зібрання в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Нагребельний В.П.* Сучасна доктрина адміністративно-правового регулювання в контексті забезпечення прав громадян органами публічної адміністрації. Адміністративно-правове забезпечення прав людини органами публічної адміністрації в Україні : зб. наук. праць / за заг. ред. д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України О.Ф. Андрійка. Київ: Інститут держави і права. ім. В.М. Корецького НАН України, 2015. 199 с.
2. *Личенко І.* Поняття та ознаки адміністративно-правового забезпечення екологічної безпеки в Україні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2017. № 876. С.163–169.
3. *Теорія управління в органах внутрішніх справ: навч. посіб.; за ред. В.А. Ліпкана.* Київ: КНТ, 2007. 884 с.
4. *Шкребець Є.Ф.* Адвокатура України: адміністративно-правове забезпечення діяльності на сучасному етапі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2016. 220 с.
5. *Клименко О.В.* Адміністративно-правове забезпечення державної регуляторної політики у сфері господарювання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2015. 227 с.
6. *Дручек О.М.* Поняття адміністративно-правового забезпечення прав, свобод та інтересів дитини органами внутрішніх справ України. *Форум права*. 2013. № 2. С. 123–128.
7. *Словник української мови: [в 11 т.] / АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О.О. Потебні; редкол.: І.К. Білодід (голова) [та ін.].* Київ: Наук. думка, 1970 – 1980. Т. 3. / ред. тому: Г.М. Гнатюк, Т.К. Черторизька. 1972. 744 с.
8. *Словник української мови: [в 11 т.] / АН Української РСР, Ін-т мовознав. ім. О.О. Потебні; редкол.: І.К. Білодід (голова) [та ін.].* Київ: Наук. думка, 1970–1980. Т. 8: Природа-Ряхтливий / ред. тому: В.О. Винник [та ін.]. 1977. 927 с.
9. *Безпалова О.І.* Адміністративно-правовий механізм реалізації правоохоронної функції держави: монографія. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2014. 544 с.
10. *Загальна теорія держави і права: підруч / М.В. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Рогачова, О.В. Петришин, С.М. Олейников.* Харків: Право, 2002. 432 с.
11. *Барсуков К.В.* Адміністративно-правове забезпечення проходження служби працівниками органів внутрішніх справ у складі міжнародних миротворчих підрозділів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. К., 2010. 20 с.

12. Головка В.А. Адміністративно-правове забезпечення захисту соціальних та економічних прав учасників дорожнього руху в Україні: проблеми теорії та практики: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2011. 20 с.

13. Ігонін Р.В. Поняття адміністративно-правового забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції. *Адвокат*. 2011. № 1 (124). С. 36–40.

14. Колесников Є.Є. Поняття та особливості адміністративно-правового забезпечення захисту прав споживачів. *Форум права*. 2011. № 2. С. 432–438.

15. Гумін О.М., Пряхін С.В. Адміністративно-правове забезпечення: поняття та структура. *Наше право*. 2014. № 4. С. 46–50.

16. Харитонова О.І. Адміністративно-правові відносини (проблеми теорії): монографія. Одеса, 2004. 328 с.

17. Шевченко Е.О. Визначення поняття адміністративно-правових відносин з урахуванням пріоритетного значення та ролі в них суб'єкта адміністративного права (на прикладі адміністративного суду). *Форум права*. 2011. № 1. С. 1116–1122. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2011_1_180.pdf (дата звернення: 11.07.2023).

REFERENCES

1. Nahrebelnyi, V.P. (2015). Suchasna doktryna administratyvno-pravovoho rehuliuвання в konteksti zabezpechennia prav hromadian orhanamy publichnoi administratsii. Administratyvno-pravove zabezpechennia prav liudyny orhanamy publichnoi administratsii v Ukraini. "Modern doctrine of administrative and legal regulation in the context of ensuring citizens' rights by public administration bodies in Ukraine": scientific works / gen. ed. Doctor of Juridical Sciences, Prof., Corresponding member of the National Academy of Sciences of Ukraine O.F. Andriiko. Kyiv: V.M. Koretsky Institute of State and Law. National Academy of Sciences of Ukraine. 199 p. [in Ukrainian].

2. Lychenko, I. (2017). Poniattia ta oznaky administratyvno-pravovoho zabezpechennia ekolohichnoi bezpeky v Ukraini. "Concepts and signs of administrative and legal provision of environmental security in Ukraine". *Visnyk Natsionalnoho Universytetu 'Lvivska Politekhniky'*. Series: Legal Sciences. No. 876. P. 163–169 [in Ukrainian].

3. Teoriia upravlinnia v orhanakh vnutrishnikh sprav. "Theory of management in internal affairs bodies": study guide. Ed. by V.A. Lipkan. Kyiv: KNT, 2007. 884 p. [in Ukrainian].

4. Shkrebets, YE.F. (2016). Advokatura Ukrainy: administratyvno-pravove zabezpechennia diialnosti na suchasnomu etapi. "The advocacy of Ukraine: administrative and legal support of activities at the current stage": dissertation of the Candidate of Juridical Sciences (PhD): 12.00.07. Kharkiv. 220 p. [in Ukrainian].

5. Klymenko, O.V. (2015). Administratyvno-pravove zabezpechennia derzhavnoi rehuliatornoi polityky u sferi hospodariuvannia. "Administrative and legal support of the state regulatory policy in the field of business": Candidate's of Juridical Sciences thesis: 12.00.07. Kyiv. 227 p. [in Ukrainian].

6. Druchek, O.M. (2013). Poniattia administratyvno-pravovoho zabezpechennia prav, svobod ta interesiv dytyny orhanamy vnutrishnikh sprav Ukrainy. "The concept of administrative and legal protection of the rights, freedoms and interests of the child by the internal affairs bodies of Ukraine". *Forum Prava*. No. 2. P. 123–128 [in Ukrainian].

7. Slovyk ukrainskoi movy. "Dictionary of the Ukrainian language": [in 11 volumes] / Academy of Sciences of the Ukrainian SSR, O.O. Potebnia Institute of Linguistics; editor: I.K. Bilodid (head) [etc.]. Kyiv: Naukova Dumka, 1970–1980. Vol. 3. / ed. vol.: H.M. Hnatiuk, T.K. Chertoryzka. 1972. 744 p. [in Ukrainian].

8. Slovyk ukrainskoi movy. "Dictionary of the Ukrainian language": [in 11 volumes] / Academy of Sciences of the Ukrainian SSR, O.O. Potebnia Institute of Linguistics; editor: I.K. Bilodid (head) vol.: V.O. Vinnyk [etc.]. 1970–1980. Vol. 8: Pryroda-Rakhtlyvyi. Kyiv: Naukova Dumka. 1977. 927 p. [in Ukrainian].

9. *Bezpalova, O.I.* (2014). Administratyvno-pravovyi mekhanizm realizatsii pravookhoronnoi funktsii derzhavy. "Administrative and legal mechanism of implementing the law enforcement function of the state": monograph. Kharkiv: Kharkiv National University of Internal Affairs. 544 p. [in Ukrainian].

10. Zahalna teoriya derzhavy i prava. "General theory of the state and law": tutorial / M.V. Tsvik, V.D. Tkachenko, L.L. Rohachova, O.V. Petryshyn, S.M. Oleinikov. Kharkiv: Pravo, 2002. 432 p. [in Ukrainian].

11. *Barsukov, K.V.* (2010). Administratyvno-pravove zabezpechennia prokhodzhennia sluzhby pratsivnykamy orhaniv vnutrishnikh sprav u skladi mizhnarodnykh myrotvorchych pidrozdiliv. "Administrative and legal provision of service by employees of internal affairs bodies as part of international peacekeeping units": Candidate's thesis: 12.00.07. K. 20 p. [in Ukrainian].

12. *Holovko, V.A.* (2011). Administratyvno-pravove zabezpechennia zakhystu sotsialnykh ta ekonomichnykh prav uchasykiv dorozhnoho rukhu v Ukraini. "Administrative and legal provision of protection of social and economic rights of road users in Ukraine: problems of theory and practice": Candidate's of Juridical Sciences thesis: 12.00.07. Kyiv. 20 p. [in Ukrainian].

13. *Ihonin, R.V.* (2011). Poniattia administratyvno-pravovoho zabezpechennia funktsionuvannia systemy sudiv zahalnoi yurysdyktsii. "The concept of administrative and legal support for the functioning of the system of courts of general jurisdiction". *Advocat.* No. 1 (124). P. 36–40 [in Ukrainian].

14. *Kolesnikov, YE.YE.* (2011). Poniattia ta osoblyvosti administratyvno-pravovoho zabezpechennia zakhystu prav spozhyvachiv. "Concepts and features of administrative and legal protection of consumer rights". *Forum Prava.* No. 2. P. 432–438 [in Ukrainian].

15. *Humin, O.M, Priakhin, YE.V.* (2014). Administratyvno-pravove zabezpechennia: poniattia ta struktura. "Administrative and legal support: concept and structure". *Nashe Pravo.* No. 4. P. 46–50 [in Ukrainian].

16. *Kharytonova, O.I.* (2004). Administratyvno-pravovi vidnosyny (problemy teorii). "Administrative-legal relations (problems of theory)": monograph. Odesa. 328 p. [in Ukrainian].

17. *Shevchenko, E.O.* (2011). Vyznachennia poniattia administratyvno-pravovykh vidnosyn z urakhuvanniam priorytetnoho znachennia ta roli v nykh subiekta administratyvnoho prava (na prykladi administratyvnoho sudu). "Definition of the concept of administrative-legal relations, taking into account the priority value and role of the subject of administrative law in them (using the example of an administrative court)". *Forum Prava.* No. 1. P. 1116–1122. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2011_1_180.pdf (Date of Application: 11.07.2023) [in Ukrainian].

UDC 342.729

Onyshchenko Serhii,

Candidate of Juridical Sciences, Liading Researcher of the State
Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-9944-5995

PARTICULARITIES OF ENSURING THE RIGHT TO PEACEFUL ASSEMBLY IN UKRAINE

The article delineates the mechanism of administrative and legal provision of human rights and freedoms as an independent scientific category. This position affords a clear vision concerning all activities of public administration bodies aimed at implementing human rights and freedoms.

© Onyshchenko Serhii, 2024

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2024.1\(63\).8](https://doi.org/10.36486/np.2024.1(63).8)

Issue 1(63) 2024

<https://naukaipravookhrona.com/>

The author highlights the inadequacy of merely proclaiming humanistic principles pertaining to the observance of human rights and freedoms at all levels of administration. Instead, there is a pressing need for the mandatory practical implementation of these rights and freedoms, which necessitates the establishment of coordinated mechanisms. Without clear and coordinated mechanisms for ensuring the rights and freedoms of individuals, the observance of these rights and freedoms remains merely declarative on paper.

The category of “legal support” is the subject of this study, which focuses on the following key concepts within the context of constructive organizational and functional characteristics: “law”, “provision”, “regulation”, “administrative and legal regulation”, and “administrative and legal support”.

In the light of the findings, the author identifies five basic elements of the structure of administrative and legal support based on the results of the analyzed scientific sources. These include: the object of administrative and legal support; the subject of administrative and legal support; the rules of law (administrative law rules); administrative and legal relations and their content; the guarantees, measures, means, forms and methods of administrative and legal support.

The systematic approach to identifying the specific elements of the administrative and legal framework for human rights and freedoms, as previously outlined, permitted a more comprehensive examination of the individual components of the administrative and legal apparatus for guaranteeing the right to peaceful assembly in Ukraine in the future.

Keywords: human rights and freedoms, mechanism of administrative and legal support of human rights and freedoms, mechanism of ensuring the right to peaceful assembly, public administration bodies.

Отримано 27.03.2024